

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/37744 GK. 93
7/40645 GK. 122
7/43854 GK. 157
7/47260

24-09-2014

Sayı : 76791929/610/436
Konu : Yazılı soru önermeleri (7/37744, 7/40645, 7/43854, 7/47260)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 28.01.2013 tarih ve 161761 sayılı yazınız.
b) 19.03.2014 tarih ve 169659 sayılı yazınız.
c) 26.05.2014 tarih ve 179286 sayılı yazınız.
d) 15.07.2014 tarih ve 187727 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/37744, 7/40645, 7/43854 ve 7/47260 esas numaralı yazılı soru önermelerinde belirtilen 7/33514 numaralı soru önermesine 20.06.2014 tarih ve 207 sayılı yazımız ile cevap verilmiş olup, söz konusu cevap ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/33514 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Ülkemizde öncelikli olarak mücadele edilmesi gereken çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri; “sokakta, sanayide ağır ve tehlikeli işlerde ve mevsimlik gezici geçici tarım işlerinde çalışma” olarak belirlenmiştir.

Zamana Bağlı Program kapsamında öncelikli olarak belirlenen sektörlerde çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerini önlemeye yönelik çalışmalarımız sürdürülmektedir. Çocukların sanayide çalıştırılmasıyla ilgili olarak Bakanlığımız iş müfettişleri rutin teftişlerinde ve özel olarak projeler kapsamında gerçekleştirilen teftişlerde özel itina göstermektedirler.

Bakanlığımızca 2012-2014 Yatırım Programı çerçevesinde başlatılan “Çocuk İşçiliğinin Önlenmesinde Yerel Kaynakların Etkinleştirilmesi Projesi” beş pilot ilde uygulanmakta olup, mevcut kaynakların harekete geçirilmesiyle yerel düzeyde sürdürülebilir bir çocuk işçiliği izleme ve müdahale mekanizması kurmayı amaçlamaktadır.

20.06.2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile çırak ve stajyerler kapsama dahil edilmiş olup çocuk ve genç işçilerin çalıştırılabilecekleri işler, 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 71’inci maddesine dayanılarak hazırlanan 06.04.2004 tarihli ve 25425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte belirtilerek hüküm altına alınmıştır.

08.02.2013 tarihli ve 28553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan 16.06.2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin 4’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “İhtisas ve meslek öğrenimi veren okulları bitirip bu konudaki işi meslek edinmiş 16 yaşını doldurmuş genç işçiler ise, sağlığı, güvenliği ve ahlakının tam olarak güvenceye alınması şartıyla ihtisas ve mesleklerine uygun ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılabilir.” hükmüne paralel bir düzenleme yapılmıştır.

Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin yürürlükten kaldırılmasıyla mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olan meslek sahibi 16 yaşını doldurmuş genç işçilerin işyerlerinde alanlarıyla ilgili mesleki eğitim ve staj görmeleri imkansız hale gelmiştir.

Bununla birlikte söz konusu yönetmelikte yapılan değişiklikte mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olan meslek sahibi 16 yaşını doldurmuş genç işçilerin; sağlığı, güvenliği ve ahlakının tam olarak güvenceye alınması şartıyla ihtisas ve mesleklerine uygun işlerde çalışmalarına izin verilmiştir. Kısaca 1973 yılından beri uygulamada olan bir düzenlemeye söz konusu yönetmelikle yeniden uygulama imkanı verilmiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere 05.06.1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olan meslek sahibi 16 yaşını doldurmuş genç işçiler; sağlığı, güvenliği ve ahlakının tam olarak güvenceye alınması şartıyla ilgili yönetmeliğin eklerinde belirtilen sınırlamalara bağlı kalmaksızın ihtisas ve mesleklerine uygun işlerde çalıştırılabileceğine dair hüküm yeni bir düzenleme olmayıp, Bakanlığımıza yapılan geri bildirimler ve uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında yönetmelikte değişiklik yapılmıştır.

Ayrıca, 20.06.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Kapsam ve İstisnalar başlıklı 2’nci maddesinin birinci fıkrasında “Bu Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

İş Kazası sonucu ölüm ve sürekli iş göremezlik geliri bağlanan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	İş Kazası Sonucu Ölen Kişi				İş Kazası Sonucu Sürekli İş Göremezlik Geliri Alan Kişi			
Yaşlar	16	17	18	Toplam	16	17	18	Toplam
Yıllar								
2003	4	6	8	18	0	5	10	15
2004	5	6	9	20	0	7	9	16
2005	2	9	16	27	1	1	8	10
2006	6	7	16	29	0	7	13	20
2007	6	8	14	28	2	4	12	18
2008	4	10	15	29	2	8	3	13
2009	1	1	11	13	1	1	6	8
2010	6	4	14	24	3	10	7	20
2011	5	6	13	24	1	4	4	9
2012	3	4	8	15	2	4	5	11
2013 (Kasım)	0	0	0	0	0	5	4	9
Toplam	42	61	124	227	12	56	81	149